

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26818,Konferencja-Komunistyczny-aparat-represji-wobec-jezuitow-Prowincji-Polski-Poludn.html>
01.03.2026, 03:17

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja „Komunistyczny aparat represji wobec jezuitów Prowincji Polski Południowej” – Kraków, 14 czerwca 2012

14.06.2012

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie we współpracy z Instytutem Politologii Akademii Ignatianum w Krakowie zorganizował konferencję naukową „Komunistyczny aparat represji wobec jezuitów Prowincji Polski Południowej”. Konferencja odbyła się 14 czerwca 2012 r. w Akademii Ignatianum, przy ul. Kopernika 26 w Krakowie, w sali nr 412.

Gości przywitali o. dr Wit Pasierbek SJ – dyrektor Instytutu Politologii Akademii Ignatianum oraz dr Marek Lasota – dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie. W czasie kolejnych dwóch części konferencji wygłoszono czternaście referatów tematycznych. Przygotowali je i wygłosili pracownicy naukowcy Akademii Ignatianum, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Pamięci Narodowej. Przedstawili w nich tajne działania operacyjne prowadzone przeciw jezuitom przez komunistyczną bezpiekę, a także politykę represyjną wobec zgromadzenia realizowaną przez inne instytucje reżimu: Urząd do spraw Wyznań, sądy, kolegia do spraw wykroczeń. Obok tematów ogólniejszych, syntetyzujących działania bezpieki wobec jezuitów w Krakowie i Nowym Sączu, czy ukazujących próby inwigilacji duszpasterstw akademickich w Krakowie, Opolu i Wrocławiu, przedstawiono przypadki jednostkowe, między innymi działania operacyjne oraz represje realizowane wobec o.o. Wiktora Macko SJ i Romualda Moskały SJ oraz Adama Wiktora SJ.

Z zainteresowaniem spotkały się referaty dotyczące osobowych źródeł informacji – a więc opisujące metody werbunku do współpracy, skalę tego problemu, a także indywidualne przypadki współpracy jezuitów z komunistyczną tajną policją polityczną.

Obrady podsumował prowincjał Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego o. Wojciech Ziółek SJ. Materiały pokonferencyjne zostaną opublikowane w 2013 r.

PROGRAM

10.00–10.15 Przywitanie gości

o. dr Wit Pasierbek SJ (dyrektor Instytutu politologii Akademii Ignatianum w Krakowie)
dr Marek Lasota (dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie)

Część I 10.15–12.15

- prof. dr hab. Ryszard Terlecki (AI) – *Jezuici w PRL. Zarys problematyki*
- ks. prof. dr hab. Józef Marecki (IPN/UPJPII) – *Komunistyczne państwo przeciw zakonom*

- dr hab. Filip Musiał (AI/IPN) - *Krakowska bezpieka przeciwko jezuitom 1945-1956*
- dr Antoni Kura (AI/IPN) - *Wymiar sprawiedliwości wobec jezuitów*
- Roksana Szczypta-Szczęch (IPN) - *Inwigilowani - sądzeni - skazani - ojcowie Wiktor Maćko SJ i Romuald Moskala SJ*
- dr Monika Komaniecka (IPN) - *Inwigilacja jezuitów w woj. Krakowskim metodami techniki operacyjnej*
- Maciej Kasprzycki (IPN) - *Urząd Bezpieczeństwa i Służba Bezpieczeństwa przeciw jezuitom*
- dr Jarosław Szarek (IPN) - *Bezpieka wobec duszpasterstwa jezuickiego w Krakowie w latach siedemdziesiątych XX w.*

Część II 12.45-14.30

- prof. dr hab. Grażyna Pańko (Uniwersytet Wrocławski) - *Służba bezpieczeństwa wobec jezuickich duszpasterstw akademickich we Wrocławiu i Opolu*
- dr hab. Filip Musiał (AI/IPN) - *Rozmowy operacyjne, dialog operacyjny, współpraca - taktyka SB w kontaktach z duchownymi*
- o. dr Andrzej Paweł Bieś SJ (AI) - *Jezuici zarejestrowani jako osobowe źródła informacji - skala problemu*
- Wojciech Frazik (IPN) - *Casus tajnego współpracownika „Kazek”*
- o. dr Andrzej Paweł Bieś SJ (AI) - *Casus tajnego współpracownika „Anteusz”*
- dr Stanisław A. Bogaczewicz (IPN) - *Duszpasterska działalność o. Adama Wiktora we Wrocławiu w świetle dokumentów SB*

14.30-15.00 Dyskusja

15.00 - Zamknięcie obrad - o. Wojciech Ziółek SJ (prowincjał Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Komunistyczny aparatus represji



INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ



wobec

jezuitów Prowincji Polski Południowej

14 VI 2012

Akademia Ignatianum, ul. Kopernika 26 w Krakowie, s. 412



Instytut Polilogii Akademii Ignatianum w Krakowie
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie

zapraszają na konferencję

program

10.00-10.15 Przywitanie gości
o. dr W. Podrębski SJ (dyrektor Instytutu Polilogii Akademii Ignatianum w Krakowie),
dr Marek Łucota (dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie)

Część I 10.15-12.15

prof. dr hab. Ryszard Jędrzejko (IA)

Jezuit w PRL – jak się przedstawiał?

ks. prof. dr hab. Zbigniew Marecki (IPN, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II)

Samotność i życie publiczne polskiego jezuita

dr hab. Filip Huciel (IA/IPN)

Ekonomia jezuitów: historia i współczesność 1945-1989

dr Antoni Bara (IPN)

Współczesność i historia jezuitów

Rokoszno Szczypta-Szczypta (IPN)

Inteligencja i społeczeństwo – odcinek: Władza i Media SI i Roman Kłosowski

dr Veronika Kozłowska (IPN)

Inteligencja jezuitów w woj. śląskim: historia i współczesność

Ryszard Kozłowski (IPN)

Odrodzenie jezuitów: historia i współczesność w Nowym Świecie jezuitów

dr Jarosław Szarek (IPN)

Biografia i historia: historia jezuitów w Krakowie w latach siedemdziesiątych XX w.

12.15-12.45 Przerwa

Część II 12.45-14.30

prof. dr hab. Szymon Panko (Uniwersytet Wrocławski)

Studia filozoficzne wobec jezuitów: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

dr hab. Filip Huciel (IA/IPN)

Współczesność i historia jezuitów: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

o. dr Andrzej Paweł Bied SJ (IA)

Jezuit i współczesność: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

Wojciech i Fiaczek (IPN)

Geny i geny: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

o. dr Andrzej Paweł Bied SJ (IA)

Geny i geny: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

dr Stanisław K. Bogaczewski (IPN)

Współczesność i historia jezuitów: historia i współczesność w Krakowie i Opatowie

14.30-15.00 Dyskusja

15.00 Zamknięcie uroczystości

o. Wojciech Dzik SJ (prowincjał Prowincji Polskiej Południowej Towarzystwa Jezusowego)



Dr Marek Lasota i o. Wit Pasierbek SJ. Fot. F. Musiał



O. Wojciech Ziółek SJ. Fot. R. Szczypta-Szczęch

Pliki do pobrania

[Plakat z programem konferencji \(pdf, 991.47 KB\)](#)
